

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-iej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zaopieczanie do domu dopłać się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10 w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłać się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1893 przez JOZEFĄ ROGOSZĄ.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnictwem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 19 ha wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu”. Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchji i w państwie niemieckiem — Reklamacyjnie opieczona nie może być.

Rekopisy Redakcyi nie zwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głosu Narodu” Kraków, Tel. Nr. 190.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu” róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liśtowy, od wiersza 80 hal za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi iśd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, Pasat Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalak, E. Brun, Kutschera & Schler, R. Moses Friedl, w Berlinie F. E. Ocz, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Baczkowski 14 Cite de Treviso, John F. Johns & Cie.

Nr. 54

Kraków, niedziela 2 lutego 1908 r.

ROK XVI.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIAN! PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!

K r a k ó w 1 lutego 1907

— SPRAWY MIEJSKIE. Sekcja V, dla spraw wojskowych pod przewodnictwem r. m. Epsteina, uchwaliła przyjęcie do gminy 10 osób z tytułu zasiedzenia, zaś 3 osobom odmówiła przyjęcia do gminy.

Sekcja VI, dla spraw dobroczynnych, na wczorajszym posiedzeniu pod przewodnictwem r. m. dra Pareńskiego, zamianowała prezesem V okręgu ubogich radcę dobroczynności ks. kan. Juliusza Drohojewskiego, zaś b. prezesów dr. Lejtorowi Jurowiczowi, uchwaliła sekcja wyrazić podziękę za wydatną pracę dla ubogich. Wreszcie uchwaliła sekcja udzielić wsparcia 23 osobom w kwocie od 15 do 30 koron, — na sumę ogólną 515 koron.

— Z ŻYCIA MŁODZIEŻY Na walnem zebraniu „Akadem. Koła artystycznego miłośników dramatu klasycznego” które odbyło się dnia 25 stycznia r. b. m. ukonstytuował się wydział następująco: prezesem wybrano ponownie Karola Krzyżanowskiego, jak również ponownie wiceprezesem P. Hugona Grossa, sekretarzem Zygmunta A. Wiocha. Do wydziału weszli pp. Jadwiga Derychówna (skarbnik) Zdzisław Ligas (przew. kom. artyst.) Alfred Elm-r (gospodarz) i Gustaw Przychodźki, a nadto: p. Kazimierz Chmielewski (bibliotek.), Bronisław Polakiewicz, Stanisław Wojewski, Władysław Rutkowski, Zygmunt Zukowski. Do kom. szkolej trującej panowie: Wincenty Wysocki (przew.) Antoni Jeziorski i Stan. Szolański.

— Z KARNAWAŁU. Z Klubu pocztowego otrzymujemy następujące zawiadomienie: Na liczne, z rozmaitych stron skierowane zapytania do komitetu balu maskowego, komunikuje ten, że ogólne demaskowanie na balu tym nastąpi po kotylionie. Dodatkowo do poprzednich komunikatów nie można pominąć, że salę prócz dekoracji kwiatowych p. L. Matonia, będą zdobity piękne gobeliny i portyery znanej firmy p. Rajala i Sp. w Krakowie. Z nadzwyczajnym uznaniem ze strony publiczności spotkał się też komitet, za gustowne karnety, ręcznie malowane, z których kilka sztuk gościnnie umiściła w oknie wystawowym firma p. Fischer Linia A-B. Lista otwarta do 6 lutego włącznie. (Lubicz 5.)

Zabawa taneczna oddziału kolarski. „Sokoła” krak. odbędzie się jak już donosiliśmy, w sobotę dn. 8 b. m. w gmachu „Sokoła.” Na zabawę tę, ciesząc się w sferach sportowych stałym powodzeniem, zaproszenia zostały już rozosłane; kto go nie otrzymał, a pragnie wziąć udział w zabawie, zechce podać swój adres w handlu p. Ichnatowicza w Sukiennicach.

Bal kostjumowy dla młodzieży urzędu jutro w niedzielę d 2 hm. Resursa urzęd. w salach własnych. Przygrywać będzie orkiestra 56 p. p. Początek balu o godz. 6 wiecz.

— W „KÓŁKU NAUK SPOŁECZNYCH” odbędzie się w niedzielę 2 lutego w Collegium Nevum (sala XI) o godz. 5 popoł. odczyt p. Swidy na temat „St. obecny i przyszłość finansów rosyjskich”. Po odczycie dyskusja. Wstęp dla członków.

„JASEŁKA”, po raz ostatni odegrane zostanie jutro w ujeżdżalni przy ul. Rajskiej. Przedstawienie odbędzie się o godz. 3 po południu. Ceny miejsc przystępne: 80, 60, 40 i 20 hal.

— ZABAWA DLA DZIECI. Stow. Przyjaźni Krakowska urzędują w niedzielę dn. 2 lutego 1908 r. w lokalu Polskiego Związku Narodowego przy ul. Karmelickiej 1. 4 i p. zabawę dla dzieci członków o godzinie 3 po południu urozmaiconą śpiewami, deklamacjami, muzyką i losowaniem podarków.

Wieczorem o godz. 7 odbędzie się zabawa z tarcami dla dorosłych. Wstęp na zabawę wieczorną 50 hal.

— WIEC w sprawie zamykania szynków w niedzielę i święta, odbędzie się jutro, w niedzielę dn. 2 lutego w sali Rady miasta. Na porządku dziennym wiecu: wybór prezydium i zagajenie, referat dra Daszyńskiego-Golińskiego p. t. „Walka z alkoholizmem na zachodzie”, referat p. Jana Szymańskiego p. t. „O niezbędnej konieczności zamykania szynków w niedzielę i święta”, dyskusja i wnioski. Wezwanie do przybycia na wiec ten wystosowane pod adresem mieszkańców miasta, podpisało kilkadziesiąt wybitnych osobistości, bez różnicy politycznych zapatrywań.

— BOMBY W SZPITALU ŚW. ŁAZARZA W KRAKOWIE! Pisma warszawskie podają następującą wiadomość podaną przez korespondenta z Olkusza. Jako echo zabójstwa przy obławie na stacji tutejszej mogę zakomunikować, że ranny podówczas pepesowiec zdażył tegoż rana przedostać się przez granicę do Krakowa z dwiema ranami w piersiach, i umieszczony tam w szpitalu św. Łazarza zakończył swój żywot po czterech dniach choroby. W szpitalu znaleziono przy nim 7 bomb.

Nie potrzebujemy dodawać, że o tych 7 bombach my tu w Krakowie nic nie słyszeliśmy. Znalazły się one niewątpliwie nie w szpitalu Łazarza, lecz w . . . bujnej fantazyi korespondenta pism warszawskich. A może to były bomby — piwa?

— DZIKI ZART We czwartek o godz. 11 przedpoł. zjawił się w pracowni cukierniczej p. Michalika przy ul. Floryańskiej czeladnik kominiarski Jan Kling, zawiadamiając, że poleceno mu przeczyścić komin pieca cukierniczego. Następnie udał się kominiarz w towarzystwie pomocnika na dach domu. Już będąc w pracowni zauważył on, że w piecu nie palono; — jeden więc z kominów był zimny. Korzystając z tego — celem lepszego oczyszczenia, wszedł kominiarz do wnętrza komina. — Zaledwie jednak zaczął się opuszczać, poczuł silny dym wznoszący się w kominie, oraz gorąco. Po-

czął wołać o ratunek, a wówczas czeladnik pozostały na dachu począł go wyciągać za pomocą liny. Dym i gorąco były jednak tak dokuczliwe, że Kling utraciłszy przytomność, puścił linę, z wysokości drugiego piętra zsunął się kominem na dół i wpadł na ognisko. Ból przywrócił mu przytomność, owinął się więc czempredzej linką i wówczas dopiero towarzyszy wyciągnął go na dach gdzie zemlął powtórnie. Wezwane pogotowie ratunkowe, odwiezło Klinga do domu w stanie dość poważnym, spowodowanym poparzeniem.

Kling utrzymuje że pracownicy cukierniczy znajdujący się na dole przy piecu, umyślnie zapalili wióry dla zarobku.

Sprawa ta oddana została prokuratorji, celem ukarania sprawców bestjałskiego żartu — megalęgo spowodować śmierć człowieka.

— NEKROLOGIA. Feliksa Dutkiewiczowa, przeżywszy lat 78, zmarła w Krakowie dnia 31 stycznia b. r.

Paulina Gross, tercjarka zakonu św. Dominika, licząc lat 72 zmarła dnia 30 stycznia b. r.

— RUCH WYBORCZY. Stronnictwo chrześcijańsko-ludowe postawiło już kandydatów. W powiecie bocheńskim kandyduje zastępca posła ks. Stojałowski robotnik p. Jaworski. W powiecie żywieckim popiera p. Wojciecha Szwedę, w rzeszowskim p. Tomasza Szajera, w powiecie żywieckim zdaje się kandydować będzie Dobroszyński, popierany również przez chrześc. ludowych. Kandydatura ta natrafia na opór ze strony włościan..

Ks. Stojałowski ogłasza w „Więcu Pszczołce” odezwę wyborczą, w której znajduje następujący ustęp:

„My zawsze powtarzaliśmy i dziś to samo mówimy: Nie chcemy wojny na noże ze szlachtą ani z demokracją ani nawet z ludowcami (walczy my bez względu na tyłko z wrogami chrześcijaństwa) ale nie chcemy też panowania wyłącznego żadnej klasy i żadnego stanu — ale zgodnego współdziałania wszystkich Polaków i chrześcijan dla dobra całego narodu i Ojczyzny.

Stapiński pogodził się z obszarnikami — ale po to, aby pomagał im zwalczać nas, chrześcijańskich ludowców i „mieszczan” czyli demokrację miejską — dla utrzymania ich i swego panowania nad nami.”

— O ZAMORDOWANIU w Warszawie znanego przemysłowca śp. Henryka Handkiego, o czem donieśliśmy już w telegramach pisma warszawskie podają następujące szczegóły: Mordu dokonano w chwili, gdy ś. p. Handke wyszedł z biura fabryki na obiad. Na ulicy stało zaczajonych trzech ludzi, którzy zasypali go strzałami rewolwerowymi. Gdy na odgłos strzałów odwierny biurowy wypadł na ulicę, zastał Handkiego leżącego na bruku w kałuży krwi. Zabójcy tymczasem umknęli bez śladu.

Telegramy.

SPRAWA P. DOBRODZICKIEJ

WADOWICE. (Tel. wł.) Rozprawa sądowa przeciw p. Dobrodzickiej, oskarżonej o zamach na gen.-gub. warszawskiego Skarłona, została ostatecznie wyznaczoną na 17 i 18 lutego b. r.

SENSACYJNA INTERPELACJA W DUMIE.

PETERSBURG. Czterdziestu trzech posłów Dumy złożyło wniosek interpelacyjny w sprawie postępowania ochrony wileńskiej, której agencji przekupywali wierzbołowską straż pograniczną i w ten sposób organizowali przewóz zabronionych wydawnictw i broni dla celów, które były dobrze wiadome departamentowi policyi. Interpelacja twierdzi, iż ochrona miała cele prowokacyjne, centralne zaś jej władze uznawały postępowanie to za legalne. Interpelację podpisali posłowie kadececy i polscy oraz wybitniejsi październikowcy, jako to: Kapustin, bar. Meyendorff, hr. Uwarow, ks. Wołkoński, Aurep i inni. W bieżącym miesiącu z tego powodu spodziewana jest sensacyjna dyskusja.

O MORZE BALTYSKIE.

PARYŻ. „Matin“ donosi, że rząd niemiecki zawiadomił rząd francuski o tekście rokowań w sprawie Morza Bałtyckiego.

ORĘDZIE ROOSEVELTA.

NOWY JORK. Prezydent Roosevelt wystąpił do kongresu orędziem, w którym zajmuje się ustawodawstwem trustowym i zarządzeniami przeciw korupcyi w z.c.u. kupieckiem i handlowem. Prezydent zwraca się przeciw grze giełdowej, która wyrządziła wiele nieszczęść i jest nie moralną tak jak każda inna gra. Dalej występuje orędziem przeciw gospodarce kupieckiej Standard Oil Company i niektórych Towarzystw kolejowych i oświadcza, że ataki skierowane przeciw polityce rządu pochodzą od polityków i gazet przekupionych przez owe przedsiębiorstwa; są to bowiem maryonетки, poza którymi stoją silne osobistości, które nimi kierują. Z tego samego źródła wychodzą podejrzenia, że rząd także bogatych winowajców grzywnami a nie aresztem. Prezydent odpięra ten zarzut i przyłacza przykłady, że tak nie jest. Korupcyę należy zwalczać wszelkimi środkami, aby doprowadzić do moralnego odrodzenia życia kupieckiego. Należy usunąć możliwość powtórzenia się podobnych skandali, jakie zaszły w ostatnim czasie. Ruch przeciw korupcyi jest nie tylko ekonomicznym, ale także czysto etycznym.

NOWY JORK. Gubernator Hughes, który prawdopodobnie będzie kandydował na prezydenta Stanów Zjednoczonych, wygłosił wczoraj mowę, w której oświadczył, że przyłacza się w zupełności do walki Roosevelta przeciw istniejącym nadużyciom i korupcyi.

KOŚCIÓŁ PRZECIWI MODERNISTOM.

MONACHIUM. „Bayrischer Cour.“ donosi z Rzymu, że profesorowi Erhardowi w Strassburgu odebrano tytuł prałata z powodu krytyki encykliki o modernizmie.

Rzeczy godne zwiedzenia

w Krakowie.

Graby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o

godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11^{1/2} przed południem.

Graby zastawionych w krypcie na skałce, grób Skarpi w katedrze św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Maryi zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Museum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k w dnie powszednie, w poniedziałek jednak 2 k w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Museum im. Eryka hr. Czapskiego, Wołska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Museum Jana Matejki ul. Florjańska 41, dzieła zbioru mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Rondał bramy florjańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 60 h., w dnie powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Museum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie

Kraków, dnia 1 lutego 1908

	Placę	żądają
	w koronach	
Papier bankowy	251 25	252 25
Marki niemieckie	117 25	117 75
Banki papierowe	95 40	96 1
30-to frankówki w złocie	19 08	19 16
1% Listy zast. prem. Banku hlp.	110 —	—
1/2% Listy zast. Banku hlp.	99 —	100 —
5% Listy zast. Banku hlp.	94 25	95 25
1/2% Listy zast. Banku kraj.	100 —	1 1 —
1% Listy zast. Banku kraj.	94 75	95 75
1% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	96 50	97 50
1/2% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	97 —	98 —
1% Listy zast. gal. Tow. kred. z 56-let.	94 25	95 25
1% Galicyjskie obligacye prop.	97 75	98 75
1% Pożyczka królewska z r. 1898	95 10	96 10
1% Pożyczka m. Lwowa	93 50	94 50
1/2% Pożyczka m. Lwowa	—	—
5% Obligacye kom. Banku kraj.	—	—
1/2% Obligacye kom. Banku kraj.	95 50	100 50
1/2% Obligacye kolejowe	94 —	95 —
Losy miasta Krakowa	97 —	103 —
Akcyje Banku kred. we Lwowie	585 —	570 —
Akcyje Banku hipotecz.	—	— 50
Akcyje Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	— 25
Akcyje kolei Karola Ludwika	—	—
Akcyje kolei Lwów-Czerniowice-Jassy	568 —	572 —
4 1/2% wspóln. renta bankowa	97 25	97 50
4 1/2% wspóln. renta „3“	97 25	97 50
4% renta kores.	97 25	97 —
4% renta kusa.	98 75	94 —
4% renta austr. w złocie	116 25	115 50
4% renta węgierska w złocie	112 —	111 50

KURSA WIEDENSKIE.

Wiedeń, dnia 1. II. 1908

	k. h.		k. h.
Akc. an. Z. kred.	689 25	Gal. karp. Tow. naft.	98 15
Węg. sakl. kred.	765 50	Oblig. węg. indusial.	98 50
Anglobanku	291 50	Renta majowa	96 40
Unionbanku	547 50	Anstr. renta kor.	93 75
Handelbanku	409 75	Węg. „ „ „	94 25
Bankverein	590 75	56 l. listy t. kr. ziem.	94 —
Bedenkredit	10 44	4 1/2% „ Banku h.	99 —
Gal. Banku hipot.	—	5 1/2% „ „ „	110 75
Kolei państw.	677 —	5% „ „ „	98 75
„ połudn.	428 —	4 1/2% „ „ kraj.	100 50
„ Elbethal	53 30	4 1/2% „ „ „	— 50
„ Północnej	569 —	4% Gal. Obl. prop.	98 04
„ Czerniow.	602 —	4% Gal. poz. k. z 189	98 —
Alpiny	528 75	4% Poż. m. Lwowa	98 —
Rima Muranyi	24 91	Losy tureckie	185 50
Prask. Tow. celaz.	504 75	Marki	117 75
Fabryka broni	405 —	Ruble	—
Tureckie tytan.	589 —	Rosyjskie pap.	90 00

Wszelka pomoc okazała się bezskuteczną, śp. Handke raniony 7 kulami w skroń, twarz i krzyże, przed przybyciem lekarza, życie zakończył.

Zabity był od lat 8 t. j. od śmierci ojca swego śp. Bernarda Handkiego, twórcy i założyciela jednego z największych krajowych przedsiębiorstw przemysłowych, prezesem zarządu Tow. akc. zakładów metal. B. Handke i dyrektorem fabryki warsz. Cieszył się on powszechnym szacunkiem i sympatją. To też morderstwo to dokonane na tle potwornego teroru ekonomicznego, wywołało w Warszawie powszechne oburzenie.

— W SPRAWIE ożywienia ruchu turystycznego. Kraj. Związek turyst. pragnąc zainicjować stałą akcję celem ożywienia ruchu turystycznego, zwołuje na dzień 5 lutego rb. w Zakopanem konferencję, do której zaprosił Wydział kraj. Dyrekcję kolei państw. Tow. Tatrzanie, komisję klimatyczną, Wydział Rady pow. nowotarskiej, Radę gminną w Zakopanem i inne interesowane czynniki. Konferencja ma na celu obmyślić projekt urządzenia wycieczek w Tatry, zbiorowej reklamy, udogodnień i ulepszeń dla turystyki, oraz zająć się utworzeniem stałego komitetu w tym kierunku działającego.

Obrady odbędą się w sali p. Płonki w Zakopanem i rozpoczną się o godz. 10 rano. Należy wątpić, że wszyscy interesowani z uznaniem poprą powyższą akcję Związku.

NOWY WSPÓLNIK WASIŃSKIEGO.

„Dziennik Polski“ donosi, że Stanisławowa: Całe miasto od rana, a raczej od północy w niemałym poruszeniu. Onegdaj mianowicie późno w noc przybyli tu agenci dyrekcji policyi ze Lwowa i zaraz na dworcu przyaresztowali res-tauratora kolejowego Jakóba Pollaka, jako na podstawie dotychczasowego śledztwa obwinionego o to, że należał do bandy Wasińskiego i wiedział o rozmaitych sprawkach i planach włamywaczy.

Więść o aresztowaniu na dworcu znanej w mieście osobistości obiegła lotem błyskawicy cały gród Rewery, a kto jeszcze czuwał, biegł na dworzec, aby sprawdzić wiadomość. To też ruch był na dworcu przez całą noc niebywały.

Aresztowanie Jakóba Pollaka wywołało jeszcze i z tego względu niezwykły rumor w mieście, ponieważ Pollak przy ostatnich wyborach do parlamentu, odegrał w Stanisławowie dość wybitną, ale niebardzo ładną rolę.

Natychmiast po krótkim przesłuchaniu odwieźli go agenci do Lwowa, do więzienia.

ORDER DLA PROF. GRASZYŃSKIEGO.

Profesor języków klasycznych w gimnazjum w Kołomyi, p. Graczyński, otrzymał od rządu greckiego, krzyż kawalerski orderu Zbawiciela za swoje utwory dramatyczne w klasycznym języku greckim. P. Bonawentura Graczyński jest unikatem w Europie, gdyż włada tak znakomicie językiem Sofoklesa i Eurypidesa, że pisze po grecku poezje. Głównym jego utworem jest trylogia dramatyczna. W r. z. jeden z historyków polskich przesłał p. Adamowi Darowskiemu do Rzymu starogreckie utwory prof. Graczyńskiego, p. D zaś przedstawił je posłowi greckiemu w Rzymie, który z odpowiednim referatem przesłał je swojemu rządowi. Obecnie przyszła z Aten odpowiedź: rząd grecki nadał młodemu profesorowi polskiemu krzyż orderu Zbawiciela. Odznaki razem z dyplomem będą przesłane do Krakowa dla doręczenia ich prof. Graczyńskiemu.

KOSMOS Znakomite higieniczne **Tutki do papierosów** poleca fabryka **ST. WOŁOSZYŃSKIEGO** Kraków, Krupnicza 21. DO NABYCIA W TRAFIKACH I HANDLACH.